

VINERI • 15 APRILIE 2011 • ANUL LXI NR. 15

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Ocupație specială la grădinița din Chitighaz
Șase decenii de presă scrisă românească în Ungaria
Oficialii maghiari șocați că o delegație română le spune adevărul în față

CALENDAR ORTODOX

- 18 aprilie, luni – Cuv. Ioan, ucenicul Sf. Grigorie Decapolitul; Sf. Cosma, Ep. Calcedonului (Denie).
19 aprilie, marți – Cuv. Ioan de la Lavra Veche; Sf. Sfințit Mc. Pafnutie; Sf. Grigorie Mărturisitorul, Ep. Antiohiei Pisidiei (Denie).
20 aprilie, miercuri – †) Sf. Teotim, Ep. Tomisului; Cuv. Teodor Trihina; Sf. Ap. Zaheu (Denie).
21 aprilie, joi – Sf. Sfințit Mc. Ianuarie; Sf. Mc. Alexandra, împ.; Sf. Mc. Filipia (Denie).
22 aprilie, vineri – Sf. Teodor Sicheotul, Ep. Anastasiopolei; Sf. Ap. Natanail (Sf. și Marea Vineri – Scoaterea Sf. Aer; Denia Prohodului Domnului).
23 aprilie, sâmbătă – †) Sf. M. Mc. Gheorghe, Purtătorul de biruință; Sf. Mc. Valerie.
24 aprilie, duminică – †) Sf. Ier. Mărt. Ilie Iorest și Sava, Mitr. Transilvaniei; Sf. Ier. Iosif Mărt. din Maramureș; Sf. Mc. Pasicrat și Valentin din Durostorum; Cuv. Elisabeta (Vecernia Învierii).

Budapesta

Români la Festivalul Internațional de Carte

După edițiile anterioare în care invitatele de onoare ale Festivalului Internațional de Carte de la Budapesta au fost țări precum Polonia, Cehia, Italia, Franța, Germania, Rusia, Spania, Canada, China, România și Israel, în 2011 a venit rândul ca invitată de onoare să fie Uniunea Europeană, căreia i s-a alocat un stand special în cadrul Complexului Millenáris. Cu ajutorul Asociației Editorilor Români, ICR Budapesta va prezenta la acest stand cărți reprezentative de literatură, istorie, știință și lingvistică, în limba română.

În 2011, Institutul Cultural Român a invitat trei scriitori. Mircea Cărtărescu, care va reprezenta România în concertul european a lansat joi, 14 aprilie, la Muzeul Literaturii „Petőfi” din Budapesta ediția maghiară a volumului „Enciclopedia zmeilor”, în traducerea lui Szócs Géza, scriitor, traducător, secretar de stat pentru cultură și a traducătoarei Gergely Zsuzsa. În 14 și 15 aprilie, Mircea Cărtărescu va reveni la complexul Millenáris, unde își va expune *ars poetica* și va participa alături de ceilalți scriitori europeni la o

masă rotundă cu tema: „Centru și periferie în literatură”. În 16 aprilie, Mircea Cărtărescu și Esterházy Péter vor discuta într-un dialog moderat de criticul literar Kőrössi P. József „despre literatură și alți demoni...”

Dan Lungu, la cea de-a doua carte tradusă în limba maghiară după „Sunt o babă comunistă”, va fi prezent în complexul Millenáris la lansarea roma-

din roman au fost publicate în traducere maghiară și engleză în antologia First Novel Festival 2011, precum și în Lettre Internationales și Élet és Irodalom, suplimentele apărute cu acest prilej.

De asemenea, pe 15 aprilie, vineri, de la ora 17.00, standul României va găzdui dezbateră: „Istoria contemporană în mass media: Frontieriști”, carte tradusă în limba maghia-

nului său „Cum să uiți o femeie?”, apărut în limba maghiară la Editura Magvető. First Novel Festival adună pentru a 11-a oară tineri scriitori din 19 state-membre ale Uniunii Europene, aflați la primul roman. România va fi reprezentată de scriitoarea Adina Rosetti, autoarea romanului de debut „Deadline”, editat în 2010 la Editura Curtea Veche. Fragmente

ră, cu participarea dr. Brîndușa Armanca, director ICR Budapesta, Gabriella Koszta, traducător și Zoltán Böszörményi, scriitor.

Pe lângă evenimentele organizate de ICR Budapesta, Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România va fi prezent cu un stand național dar și cu alți invitați din țară.

A.B.

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Mulțumită ajutorului conducătorilor orașului Jula și Bichișciaba am avut posibilitatea să înființăm Teatrul de Cetate din Jula. Stilul acestei cetăți, care e atât de caracteristic, o predestinează ca să fie un mediu al reprezentărilor dramelor istorice-naționale, mai ales prin atmosfera arhitectonică care ne asigură cel mai autentic decor. În anul acesta va începe cea de-a 8-a stagiune a Teatrului de Cetate vom începe cu drama lui Károly Kovács: *Országépítő* (Întemeietor de țară), vom pune în scenă tot aici comedia clasică a lui Moletó: *Dona Diana*, în vara anului acesta. Trebuie să menționez aici: în anul 1973 vom sărbători cea de-a 10-a aniversare de la înființarea Teatrului de Cetate și cu ocazia aceasta încă de acum anunțăm un concurs pentru o dramă cu tema luată din istoria poporului maghiar. Acest concurs este publicat de sfatul orășenesc Jula și de sfatul județean Bichiș. Sperăm că acest concurs va fi primit cu interes de scriitorii maghiari cei mai consacrați.” (Realizări și planuri pe tărâmul colaborării culturale maghiaro-române, De vorbă cu István Miszlai, directorul Teatrului „Jókai”, autor: V. Roxin, Foaia Noastră, Nr. 8, 15 aprilie 1971, pag. 6)

Acum 30 de ani

„De douăzeci de ani am așteptat prilejul să-l cunosc și personal pe Gheorghe Nistor, maestrul emerit al artei populare. Mi-a făcut o deosebită plăcere să-l felicit și pe dânsul și pe soția sa, care au jucat și de data aceasta minună, cu toate că s-au sculat cu noaptea-n cap, au călătorit și le-a venit rândul să danseze după masă la orele cinci.” (Încă o dată despre Ziua „Foi Noastre” la Budapesta, autor: Ana Varga, Foaia Noastră, Nr. 13, 29 martie 1981, pag. 7)

Acum 10 ani

„Numele l-am moștenit de la mama, fiind prima fată în familie – îmi povestește Florica Munteanu, născută Avramuț. Prea tare nu am avut cum să ne sărbătorim ziua numelui, pentru că eram săraci. Dar pentru că se lega tocmai de sărbătoarea religioasă a Întrării Domnului în Ierusalim, era o zi însemnată în familie. Dragostea față de credința noastră ortodoxă am moștenit-o de la tata, și de copil mic, umblam regulat la biserică.” (Cu nana Florica despre Florii, autor: E. Iova, Foaia românească, Nr. 14, 6 aprilie 2001, pag. 11)

Din fototeca de 60 de ani a Foii românești

Slujbă la biserica ortodoxă din Săcal, în anii 1980

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Ocupație la grădinița din Chitighaz (foto: Ana Cioca)

„Trecut-au anii...”

Şase decenii de presă scrisă românească în Ungaria

În acest an s-au împlinit 60 de ani de la apariția primului număr al „Libertății noastre”, predecesorul „Foi românești”. În situația actuală a săptămânalului, până acum nu am asistat la sărbătorirea momentului aniversar, jurnaliștii „Foi” au ciocnit, în singurătatea lor, la 15 ianuarie a.c., pentru că, în urmă cu şase decenii, în acea zi a văzut lumina tiparului primul ziar românesc de după 1945. De 60 de ani de presă scrisă în limba română s-au amintit membrii Clubului Marț Sara a Asociației Culturale a Românilor din Seghedin, împreună cu colaboratorii mai vechi și mai noi ai „Foi românești”.

Evenimentul găzduit vineri trecută, 8 aprilie, de Catedra de Română a Universității din Seghedin a fost inclus și în programul Cafenelei Civice din orașul de pe malul Tisei, o inițiativă care abordează, în special, probleme culturale și

de viață publică a Seghedinului. În debutul seratei, dr. Gheorghe Petrușan a evocat câteva momente importante ale presei în limba română din Ungaria, din secolele XIX și XX. Datorită activității Tipografiei de la Buda, capitala Un-

gariei a fost, încă din primele decenii ale anilor 1800, un important centru de editare a diferitelor cărți în limba română. Domnia sa a mai menționat că, după 1867, la Budapesta, au apărut mai multe gazete românești, printre care și „Familia”, al cărei redactor-șef, Iosif Vulcan, publicându-i prima poezie, l-a lansat pentru literatura română pe Mihai Eminescu. În deceniile de după primul Război Mondial, însă, presa scrisă românească din Ungaria, a dispărut.

După 1945, românii au mai așteptat șase ani, până când dascălii de atunci, împreună cu câțiva preoți, la 15 ianuarie 1951 au lansat „Libertatea noastră”, revistă care era scrisă în încăperile clădirii vechi ale Liceului Românesc din Jula. Redactorul-șef al „Foi” actuale, Eva Iova, a și prezentat primul număr, pe covera căruia zâmbea tovă-

rășește stăpânul de atunci al spațiului est-european, Stalin, aspect care definea bine conținutul primilor ani ai revistei. Din prezentarea actualei conducătoare am mai aflat că „Libertatea noastră” a apărut la Jula, dar puțini știu că nu fără întreruperi. La 11 octombrie 1956, cu câteva zile înaintea revoluției din Ungaria, revista românilor și-a încetat activitatea, pentru aproximativ un an de zile. La 1 noiembrie 1957, munca a fost reluată, dar nu la Jula, ci la Budapesta, sub denumirea de „Foaia noastră”.

După aproape un deceniu și jumătate, în 1971, editorul, Uniunea Democratică a Românilor din Ungaria, decide să mute redacția înapoi, la Jula. La gazeta românească au sosit noi jurnaliști, printre care regretatul Ioan Sz. Kiss sau Ștefan Oroian, iar redactorul-șef a devenit Alexandru Hoțopan. Munca lui a fost ajutată de Mihai Kozma și de Edda Illyés, prezentă și ea la evenimentul din Seghedin. „Din anii pe care îi am, 30 am lucrat la redacția săptămânalului românesc”, a spus lectorul și jurnalistul julan care, de câțiva ani, se află în pensie. În 1991, „Foaia noastră” își schimbă numele în „Noi, românii din Ungaria”, revista fiind condusă de Tiberiu Herdean, iar apoi de Ștefan Oroian și Mihai Kozma. Peste șapte ani, gazeta în limba română din Ungaria se transformă în „Foaia românească”, titlu pe care îl

poartă până astăzi. „Foaia” este scrisă, la ora actuală, de patru jurnaliste care au creat o revistă cu un spirit bine definit, uneori critic, dar în orice caz, sensibil la problemele vieții românești de la începutul secolului al XXI-lea. De câțiva ani, revista se confruntă cu greutăți reale de buget, editarea revistei devenind o datorie tot mai grea. În ciuda dificultăților, săptămânalul românesc din Ungaria poate fi citit și pe internet, pagina www.foaia.hu fiind accesată, în fiecare lună, de cam 7-8 mii de cititori, din Ungaria și de peste hotare. „Foaia” condusă din anul 2000 de Eva Iova, totuși, nu are șansa să lucreze în condiții adecvate, deoarece de câțiva ani fondurile destinate revistei au fost înjumătățite, iar ajutoarele sosit din România sunt insuficiente.

Publicului de la Seghedin, însă, nu i s-au oferit date pesimiste despre lipsa de perspectivă a redacției, în schimb, a fost servit cu tradiționala mămăligă a lui Petru Cîmpian. Oricum, cei 60 de ani de existență urmează să fie sărbătoriți și la Jula, în cursul verii, eveniment despre care, cu siguranță, vor afla și cei peste 500 de abonați ai „Foi românești”.

Și să nu uităm nici de cele obligatorii! Odată cu trecerea anilor, în ciuda vicisitudinilor timpului, se cuvine să rostim un tradițional: La Mulți Ani, „Foaia românească”!

T. Boca

Pe scurt...

FUZIUNEA AEROPORTURILOR ARAD ȘI TIMIȘOARA

La 8 aprilie, ministrul transporturilor *Anca Boagiu* a anunțat, la Arad, unificarea Aeroporturilor Arad și Timișoara. Ministrul a indicat faptul că noua companie, Compania Aeroportuară Banat, se va înființa prin fuziunea celor două aeroporturi, care va acoperi întreaga zonă de vest a României, va avea două centre de profit, ghidate însă după o strategie comună, și va avea centrul de comandă la Timișoara.

PRUNARIU, DECORAT DE PREȘEDINTELE RUSIEI

Președintele rus, *Dmitri Medvedev*, i-a decorat marți pe cosmonauții care au contribuit la explorarea spațiului cosmic, între care și românul *Dumitru Prunariu*. Evenimentul a marcat 50 de ani de la primul zbor în spațiu, realizat pe 12 aprilie 1961 de *Iuri Gagarin*. *Dumitru Prunariu* este singurul român care a ajuns în spațiul cosmic. El a efectuat zborul în perioada 14–22 mai 1981. Cosmonautul român a realizat mai multe experiențe științifice din domeniul astrofizicii, al studiului radiațiilor cosmice, al medicinei, biologiei și psihologiei, dar și al tehnologiilor spațiale.

TRONSONUL SEGHE DIN-MACĂU VA FI DESCHIS CIRCULAȚIEI

Tronsonul Seghedin-Macău din cadrul Autostrăzii M43, care leagă Autostrada M5 de Nădlac, la frontiera ungaro-română, va fi deschis circulației pe 21 aprilie. Tronsonul are o lungime de aproape 32 de kilometri, iar investiția totală s-a ridicat la aproximativ 312 milioane de euro, din care două treimi au fost asigurate din fonduri europene nerambursabile. Proiectul ar fi trebuit finalizat în august 2010, dar a fost întârziat din cauza inundațiilor de pe Tisa, din vara anului trecut. Tronsonul de autostradă va asigura o viteză medie de deplasare cel puțin dublă în comparație cu vechiul Drum Național 43, ce leagă granița româno-ungară de Seghedin.

Punctul vamal de la Micherechi are deja 15 ani

Cu 15 ani în urmă, la 6 aprilie 1996, la borna de frontieră E-39 din dreptul localităților Micherechi și Salonta s-a inaugurat un nou punct de control și trecere rutieră a frontierei dintre Ungaria și România. La punctul de frontieră Micherechi, care se află pe teritoriul administrativ al Ghianului, în acești 15 ani s-au prezentat la control vamal peste zece milioane de pasageri, informează *Beol.hu*. Filiala de frontieră din Ghian săptămâna trecută a sărbătorit, într-un cadru festiv, 15 ani de la înființarea punctului de frontieră Micherechi.

Săptămânalul românilor din Ungaria „Noi”, din data de 12 aprilie 1996, a informat atunci cititorii despre noua inițiativă: „Cu ocazia tăierii panglicii, dr. Gheorghe Ruja, primarul comunei Micherechi a evidențiat meritele conducătorilor diferitelor organe în colaborare rodnică dintre populația civilă și organele grănicerești și vamale, accentuând că această colaborare statornicită în ultimul timp motivează fără echivoc deschiderea acestui punct de trecere. La rândul său, Albert Tódor, primarul orașului Salonta a evidențiat că această investiție care a fost visa-

Imagine de arhivă

tă acum cinci ani într-o zi de Sf. Gheorghe, și-a aflat cu ziua de 6 aprilie a.c. destinația într-un cadru festiv și sărbătoresc, destinație pe care au conceput-o inițiatorii, anume ca factor de legătură între cele două țări, între cele două popoare... În continuare, Vasile Blaga, directorul direcției regionale vamale a menționat că din partea română deschiderea este încă parțială, în sensul că lucrările de construcție se vor finisa până la 1 iulie 1996. Dar atunci partea română va da în folosință și vama de marfă, deci va fi o realizare inte-

grală a obiectivului vamal. După tăierea panglicii, festivitatea de inaugurare s-a încheiat cu un program folcloric susținut de Echipa de păstrare a tradițiilor Gheorghe Nistor din Micherechi.”

La inițiativa micherechenilor, după 1990 în mai multe rânduri a fost deschis temporar punctul de trecere româno-maghiar. O zi însemnată în activitatea acestui punct vamal a fost ziua de 17 septembrie 2004 când, într-o singură zi, au trecut granița româno-maghiară 14.019 pasageri.

A.C.

Oficialii maghiari șocați că o delegație română le spune adevărul în față

Martți, 5 aprilie a.c., o delegație a Comisiei pentru politică externă, condusă de președintele *Titus Corlățean*, a efectuat o vizită oficială la Budapesta, la invitația Comisiei pentru politică externă din legislativul maghiar, vizită care a șocat oficialii maghiari prin franchețea cu care delegația română a pus pe tapet promisiuni neonorate ale Budapestei, transmite *Romanian Global News*.

În cadrul discuțiilor, atât *Titus Corlățean* cât și restul delegației au solicitat ca lucrurile discutate anterior de autoritățile române cu partea ungară, restante de 15–17 ani, cu privire la minoritatea română din Ungaria, să fie onorate în perioada următoare, respectiv reprezentarea în Parlamentul ungar, educație corespunzătoare în limba maternă, eliminarea fenomenului de etno-business prin reprezentarea în autoguvernările din Ungaria a persoanelor cu identitate română atestată, recunoașterea Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria ca biserică istorică, amplasarea statuii mitropolitului Andrei Șaguna la Jula, etc.

Președintele Comisiei pentru politică externă din Senatul României a atras atenția asupra elemen-

telor conținute în legea privind ziua solidarității națiunii maghiare, adoptate la 4 iunie 2010, precum și asupra declarațiilor politice publice la cel mai înalt nivel a liderilor unguri, care se constituie în încălcări a unor dispoziții din Tratatul de bază bilateral, Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul României și cel al Ungariei privind legea referitoare la maghiarii care trăiesc în statele vecine, semnat de cei doi prim-miniștri la 22 decembrie 2001 și a altor tratate și instrumente internaționale în materia minorităților naționale, respectiv competențele statului înrudit (en. Kin-state) pe relația cu minoritatea înrudită, inclusiv principiile bunei vecinătăți din Dreptul Internațional Public.

Titus Corlățean a argumentat diferențele de fond dintre legea românească și respectiv legea maghiară în materia acordării cetățeniei și a respins teza identității celor două legi invocată de partea ungară. Senatorul român a solicitat înțelepciune politică și reținere în a mai recurge la declarații publice care să susțină concepțe care încălcă atributele de suveranitate ale statului român astfel cum sunt definite în Constituția

României și reglementările europene în materie.

Surse ale *Romanian Global News* din Ministerul de Externe de la Budapesta au declarat că oficialii unguri au rămas șocați de conținutul discuțiilor cu delegația din România și de tonul hotărât cu care li s-a adus aminte de promisiunile neonorate de-a lungul timpului.

Din delegația română au mai făcut parte secretarul Comisiei pentru politică externă, *Radu Cătălin Mardare*, senatorii *Raymond Luca* și *Viorel Badea*, *András Levente Fekete Szabó*, liderul grupului parlamentar UDMR din Senat, precum și directorul general al Departamentului Relații Parlamentare Externe din Senat, *Margareta Ionescu*. Programul vizitei a cuprins întâlniri la nivel parlamentar cu vicepreședintele Adunării Naționale, *János Latorcai* și cu președintele Comisiei pentru politică externă a legislativului, *Mihály Balla*.

La nivel guvernamental, oficialii români au avut discuții cu secretarul de stat politic din ministerul afacerilor externe, *Zsolt Németh*.

(*Romanian Global News*, joi, 7 aprilie 2011)

23 de candidați pentru admiterea la catedra din Seghedin

Zilele acestea, universitățile și școlile superioare au fost înștiințate de la Biroul central de admitere în învățământul superior asupra numărului candidaților care s-au înscris la fiecare specializare și profil de studii.

La Catedra de Limba și Literatură Română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula” a Universității din Seghedin, numărul celor care doresc să fie studenți în anul întâi la secția de limbă română a crescut simțitor față de ultimii ani și, mai ales, față de anul trecut, când numai trei candidați s-au înscris la română, nivel de masterat, forma fără frecvență (și, din păcate, din motive independente de voința catedrei, niciunul nu a fost admis). Despre situația actuală ne informează șefa catedrei din Seghedin, conf. dr. Mihaela Bucin:

– Până la jumătatea lunii februarie, când a fost termenul de în-

scriere în învățământul superior, Biroul central de admitere a primit următoarele numere de dosare pentru secția de română din Seghedin: la nivel licență, zi – 5 înscriși; nivel masterat, doi ani – 3 înscriși, iar la masterat, un an, fără frecvență – 15 înscriși. Deci, în total, pentru anul universitar 2011–2012 s-au înscris 23 de candidați. Pe parcursul ultimelor luni am făcut, în repetate rânduri și moduri, apel la organele și persoanele de resort, care au putere de decizie asupra admiterii în primul an de studii, a candidaților înscriși la secția de română, să se acorde mai multă atenție urmărilor pe care le-ar putea avea eventuala încetare a activității catedrelor de minoritate, din cauza lipsei de studenți. Sperăm că la admiterea din acest an, principiile de discriminare pozitivă față de naționalități, pe care se întemeiază Legea pentru Mino-

rități din Ungaria, să fie luate în considerare la modul real. Le mulțumim, pe această cale, săptămânalului „Foaia românească” și emisiunii radio „O voce românească” pentru felul în care au reușit să ajute catedra de română, mai ales în primele două luni ale acestui an, difuzând și publicând materiale despre activitatea pe care o depunem, clarificând condițiile de înscriere și informând publicul în legătură cu secțiile catedrei, cu posibilitățile de a studia aici. O mare parte a celor înscriși au luat cunoștință despre noi chiar din ziar și de la radio, drept pentru care colectivul catedrei își oferă, la rândul său, și pe mai departe ajutorul și colaborarea, căci acesta este singurul mod în care instituțiile noastre de interes cultural minoritar își pot menține rolul în societate, a mai spus Mihaela Bucin.

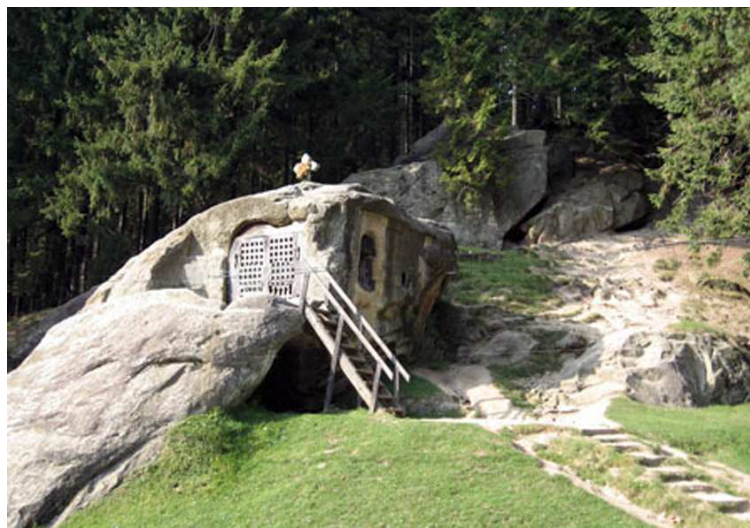
Anca Butar

Excursie imaginară prin istoria și cultura românilor

Dragi cititori,

Ne-am gândit să vă propunem o excursie imaginară prin istoria și cultura românilor. În fiecare săptămână vă vom prezenta o imagine. Vă adresăm rugămintea de a încerca să recunoașteți, să vă documentați ce reprezintă respectiva imagine și să ne împărtășiți și nouă la ce concluzie ați ajuns, scriindu-ne la adresa electronică:

foaia@foaia.hu

Întrebarea din această săptămână:

Această grotă săpată în piatră se află într-un peisaj minunat din Moldova, la un kilometru de Mănăstirea Putna. Cum se numește acest lăcaș și de care perioadă istorică se leagă numele și activitatea monahului care a trăit aici?

Răspunsul la întrebarea din numărul trecut:

În imaginea prezentată în numărul trecut, ați putut recunoaște placa memorială română „Tabula Traiana”. Este încrustată într-un bloc de piatră de 4 metri lungime și 1,75 metri înălțime. Ea cinstește finalizarea drumului militar roman și a po-

dului peste Dunăre, construite la porunca Împăratului Traian. Podul peste Dunăre a fost construit după planurile arhitectului Apolodor din Damasc, în primul deceniu al secolului al II-lea d. Hr., când Imperiul Roman atacă și cucerește Dacia, un stat antic aflat pe teritoriul actual al României.

Placa este amplasată pe partea sârbească a Dunării, cu fața spre

malul românesc. Pe ea este inscripționat, în latină, următorul text:

„Împăratul Nerva fiul divinei Nerva, Nerva Traian, Augustus, Germanicus, Pontifex Maximus, investit de patru ori ca Tribune, Tatăl Patriei, Consul pentru a treia oară, excavând roci din munți și folosind bărne de lemn a făcut acest pod”.

Pe scurt...

MICHERECHI

O echipă de filmare a TVR Cluj a vizitat la sfârșitul săptămânii trecute Micherechiul, realizând mai multe reportaje cu noua conducere și cu localnici din sat. Materialele realizate vor fi difuzate în cadrul emisiunii „Români fără frontiere”, programată pe 2 mai, de la ora 22.30 (ora României), pe postul TVR3.

LEUCUȘHAZ

Duminica trecută, pe 10 aprilie, la casa de cultură a fost lansată a patra pictură panoramă a lui Robert Corvus-Cora, pictor de origine română. Artistul din Leucușhaz a expus de data aceasta pictura intitulată „Holocaust”, care prezintă povestea tragică a unei familii de evrei.

BEDEU

Grădinița și școala românească din Bedeu organizează vineri, 15 aprilie, o serată de binefacere cu program cultural. Evenimentul va avea loc la casa de cultură, cu începere de la ora 18.00. Bilet de intrare: 500 ft.

JULA

La sfârșitul acestei săptămâni, în zilele de 16 și 17 aprilie, are loc Cupa Medivid și Paragility, întrecerea internațională de iscusință cu câini și cu participarea sportivilor sănătoși și cu handicap. La concursul internațional vor participa echipe din Elveția, Austria, România și Ungaria. Deschiderea festivă va avea loc sâmbătă, la ora 8.30, iar intrarea este liberă.

CHITIGHAZ

În urma recentei ședințe a consiliului local din localitatea bichișeană, primărița Maria Kalcsó a informat localnicii, printre altele, despre planul bugetar al anului 2011. Consilierii chitighăzeni au plănuit un buget de 831 milioane de forinți, din care vor fi întreținute toate instituțiile din localitate, dar vor rămâne fonduri și pentru proiecte, pentru angajații publici și s-au pus la o parte sume pentru înfrumusețarea, dezvoltarea spațiilor publice.

Lacrimile din ziua bucuriei

Într-o vreme de sărbătoare, când a fost întâmpinat cu flori și cinstit și aclamat ca un rege, Domnul Isus plângea. Evanghelistul Luca subliniază acest moment spunând: „Când S-a apropiat de cetate și a văzut-o, Isus a plâns pentru ea...” (Luca 19:41). Este atât de surprinzător și neobișnuit să-L vedem pe Domnul Isus plângând. De aceea am vrea să înțelegem care este mesajul lacrimilor Domnului Isus din această zi a bucuriei?

Sunt cel puțin alte două situații în care se menționează că Domnul Isus a plâns:

– La mormântul lui Lazăr (Ioan 11:36)

– În grădina Getsemani (Luca 22:44).

În aceste situații am putea găsi ușor o motivație pentru lacrimile Domnului Isus. Era la mormântul prietenului Său, era înconjurat de oameni îndurați, sau angajat în rugăciune și luptă spirituală. Când a intrat în Ierusalim, atmosfera era complet diferită. Ar fi trebuit ca Domnul Isus să fie fericit; și eventual lacrimile să fie de bucurie. Mesajul lacrimilor din ziua bucuriei este însă diferit, pentru că ele arată că...

...Domnul Isus nu este mulțumit cu ceea ce I se oferă.

A venit la Ierusalim și aștepta ca Mulțimea să-L cunoască ca fiind Mesia, iar națiunea lui Israel să creadă și să-L primească ca Domn și Mântuitor. Dar cei din Ierusalim și din Israel au fost atât de departe de așteptările Domnului Isus. Cunoșcându-le starea inimii și formalismul religios îmbrăcat în straie de sărbătoare, Domnul Isus plânge pentru ei. Erau atât de fățarnici; de aceea Domnul Isus pentru a-i identi-

ca mai târziu în timpul săpăturii patimilor îi numește: „morminte văruite!” (Mat. 23:27).

Dacă Domnul Isus a plâns la mormântul lui Lazăr, în ziua în care a intrat în Ierusalim a fost întâmpinat de oameni morți spiritual, cosmetizați frumos pe dinafară cu haină de sărbătoare. Din punct de vedere spiritual putem spune că aceștia erau morminte ambulante!

A fost îndurerat de starea spirituală a lui Israel, dar și de situația în care a fost găsit templul. Acest loc în care trebuia să se vadă Slava lui Dumnezeu și să fie o „Casă de rugăciune” a ajuns într-o stare de plâns: „Peștera de tâlhari” (Mat. 21:13)

Îi face bucurie Domnului Isus ceea ce ai pregătit pentru El și ceea ce va găsi El în templul inimii tale? La această sărbătoare fii pregătit să-I oferi ceea ce-I va aduce bucurie: „Inima ta curată”!

Dar nu numai atât... Lacrimile din ziua bucuriei arată că...

...Domnul Isus știa că ei pierd ultima ocazie.

Pentru cei din neamul lui Israel venirea Domnului Isus la Ierusalim, a însemnat o vreme a cercetării. Dumnezeu le vorbise înainte în multe feluri; așa cum arată scriitorul epistolei către Evrei: „După ce a vorbit în vechime părinților noștri prin prooroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu, la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul” (Evrei 1:1–2/a).

Domnul Isus este ultima cale prin care le vorbește Dumnezeu, iar evenimentul Intrării în Ierusalim

era ultima ocazie de cercetare. Domnul Isus plânge pentru că ei au pierdut și această șansă!

Mai mult decât atât... lacrimile din ziua bucuriei arată că...

...Domnul Isus știa viitorul ce-i așteaptă.

Fiul lui Dumnezeu cunoștea nu numai ce se ascunde sub haina lor de sărbătoare, ci și contextul acestor evenimente și viitorul lor. Pentru cei din Israel din cauza necredinței lor și pentru că l-au respins pe Domnul Isus, urma un viitor sumbru: Ierusalimul urma să fie cucerit, templul dărâmat, populația înrobă și risipită până la marginile pământului. (Luca 19:43–44)

Știind că ceea ce-i așteaptă este o situație de plâns, Domnul Isus varsă lacrimi. Viitorul celor fără de Dumnezeu care îl resping pe Domnul Isus înseamnă: robie, împrăștiere și moarte! Poate crezi că pentru tine poate fi altfel? Nu te înșela singur; ce-i ce-L resping pe Domnul Isus sunt într-o situație de plâns și îi așteaptă un viitor groaznic. Te afli cumva printre aceștia? Nu uita că afară din Împărăția lui Dumnezeu va fi „plânsul și scrâșnirea dinților”.

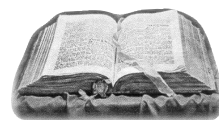
În ultimul rând însă... lacrimile din ziua bucuriei arată că...

...Domnului Isus îi păsa de ființa umană.

Domnul Isus nu a plâns pentru Sine, și nici nu S-a plâns de cele ce l-au întâmpinat. El a plâns pentru alții. Evanghelistul Luca arată că: „atunci când s-a apropiat de cetate a plâns pentru ea” (Luca 19:41).

El nu este indiferent s-au nepăsător față de ființa umană. Starea în care omul a ajuns și viitorul care îl așteaptă l-a îndurerat pe Fiul lui Dumnezeu, care a vărsat lacrimi pentru noi! Ce mare dragoste! Atunci a plâns pentru Ierusalim și neamul lui Israel. Nu cumva astăzi plânge pentru tine? Fii gata să îi aduci adevărată bucurie. Amin.

Din Sfânta Scriptură

„Când S-a apropiat de cetate și a văzut-o, Isus a plâns pentru ea,

și a zis: »Dacă ai fi cunoscut și tu, măcar în această zi, lucrurile, care puteau să-ți dea pacea! Dar acum, ele sunt ascunse de ochii tăi.

Vor veni peste tine zile, când vrăjmașii tăi te vor înconjura cu șanțuri, te vor împresura, și te vor strânge din toate părțile:

te vor face una cu pământul, pe tine și pe copiii tăi din mijlocul tău; și nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că n-ai cunoscut vremea când ai fost cercetată.»

Luca 19:41–44

Simion Felix Marțian

Intrarea în Ierusalim

*A fost o zi cum n-a mai fost vreuna,
Când Te-ndreptai, Isuse, spre cetate
Pe-un măgăruș, smerit ca-ntotdeauna,
Însă via prin gloate, ca furtuna,
Un clocot de speranțe înviate.*

*Nicicând n-ai fost primit cu-atâta soare,
Cu-atâtea flori ce-și împleteau parfumul,
Nanicând atâtea fețe zâmbitoare
Nu s-au smerit, căzându-ți la picioare,
Cu hainele să îți aștearnă drumul.*

*Se dezbrăcau în cinstea Ta finicii,
Punându-ți la picioare neprihana
Strivită-n clorofila rămuricii,
Și gloatele strigau cu uceniciei:
Osana Împăratului, osana!*

*Așa găsești Isuse drag cu cale
Să intri-n inimă, ca și în cetate,
Întâmpinat cu imnuri, osanale,
Călcând pe-ale smereniei petale
Și înviind speranțele uitate.*

*A fost o zi când am trăit sublimul,
O zi ce stăruie și tot în prag e
Când eu, neînsemnatul, anonimul,
Te-ntâmpinam ca și Ierusalimul
Când Te-ndreptai spre el dinspre Betfaghe.*

*Dar în cetate-ai cunoscut trădarea,
Triumful Tău s-a transformat în dramă
Când fila-ntoarsă a-nsemnat schimbarea,
Și plini de ură cereau condamnarea
Cei ce Te-au aclamat, gloata infamă.*

*Eu însă vreau, Isuse, cu ardoare
Ca și-n cetatea mea interioară
Să fiu mereu ca la întâmpinare,
Ca prin vorbire, faptă sau umblare
Să nu Te răstignesc a doua oară.*

Floriile – Intrarea Domnului în Ierusalim

Sărbătoarea Intrării lui Hristos în Ierusalim este cunoscută în popor sub denumirea de Florii. Biserica vede în această sărbătoare înaintarea lui Hristos spre jertfa de pe cruce. El putea să evite moartea, însă, o primește de bună voie pentru a o birui. Lui nu-i este impusă moartea ca o necesitate, așa cum ne este impusă nouă. De aceea El moare pentru alții, nu pentru Sine. El nu avea păcatul imprimat în firea Sa, ca noi toți, pentru că S-a născut ca om prin voia Sa. Existând din veșnicie ca Dumnezeu, El a luat firea omenească, dar a încadrat-o în ipostasul dumnezeiesc. Dacă s-ar fi născut ca orice om din păcat, prin pasiune omenească, ar fi murit pentru El și nu pentru noi. Ar fi rămas în moarte ca orice om, deci nu ar fi înviat. Intrarea în

Ierusalim este o prefigurare a Intrării în Ierusalimul ceresc. Astfel, nu întâmplător se cântă în noaptea de Paști: „Luminează-te, luminează-te noue Ierusalim”.

Mulțimea îl primește pe Mântuitorul în Ierusalim cu aceste cuvinte: „Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!” (Matei 21, 9). Învierea lui Lazăr era cauza căreia i se datora, în cea mai mare măsură, această primire însuflețită. Dar să nu uităm, că același popor care-L slăvese și-L primise ca pe un împărat, peste câteva zile va striga, incitat de farisei și de cărturari: „Răstignește-L! Răstignește-L!”.

Evreii care participau la aceasta sărbătoare, așteptau de la Hristos să fie un conducător care să modifice situația politică în fo-

losul lor, și nu un Dumnezeu coborât printre oameni, spre a-i izbăvi de păcat. E adevărat că au existat și mulți iudei care s-au dăruit Domnului, crezând în El fără șovăială.

După modelul mulțimii din cetatea Ierusalimului care l-a întâmpinat pe Mântuitorul cu ramuri de finic, Biserica Ortodoxă a rânduit ca în această zi să împartă credincioșilor ramuri de salcie binecuvântate.

Ramurile de salcie simbolizează biruința asupra morții prin învierea lui Lazăr și prevestesc biruința asupra morții prin Învierea lui Hristos.

În duminica Floriilor, Biserica a rânduit să fie dezlegare la pește, iar în seara acestei duminici, încep denile din săptămâna Sfintelor Patimi.

Slujbă de pomenire la Săcal

Credincioșii de la biserica ortodoxă din Săcal, împreună cu preotul lor pa-

roh **Ionuț Teodor Negrău**, și-au pomenit morții. Slujba de pomenire a avut loc

la începutul Postului Mare, unde credincioșii au venit cu cozonaci, colivă și vin de pomana celor răposați. Pomenile sau praznicele morților sunt mesele care se fac în cinstea morților noștri. Acestea sunt rămășițe ale vechilor agape sau mese frățești cu care era împreună în vechime slujba înmormântării. Despre ele pomenesc vechile rânduieli bisericești și alte scrieri vechi creștine: „Noi îi poftim pe nevoiași și săraci la ospăț, pentru că astfel serbarea noastră să devină pomenire pentru odihna sufletelor celor adormiți, iar pentru noi, mireasmă bine plăcută lui Dumnezeu.” A.B.

Slujbele din Săptămâna Patimilor și de Înviere

Săptămâna Patimilor este vreme de adâncă și rodnică pocăință și de pregătire pentru a-L primi pe Iisus Hristos în Sfânta Împărăție. Este perioada în care se împărtășesc cei mai mulți credincioși. În fiecare zi, Biserica ne înfățișează evenimente și momente din istoria sfântă a mântuirii, din Vechiul și Noul Testament, care ne aduc aminte de faptele vrednice de pocăință și de datoria de a veghea permanent pentru ca să putem lua parte cu Mântuitorul la Împărăția Sa. În această săptămână, atât la Catedrala „Sfântul Nicolae” din Iula, cât și la alte parohii se face în fiecare zi slujbe de Denii, de luni până vineri. În toate bisericile din eparhie, joi de la ora 9.00 sau 9.30 se oficiază Sfânta Liturghie a Sf. Vasile cel Mare, după-masă se oficiază Denia celor douăsprezece Evanghelii, iar în după-masa Vinerii Mari, credincioșii sunt așteptați la Denia Prohodului Domnului.

Noaptea Învierii (23 spre 24 aprilie)

În cele mai multe biserici ortodoxe române din Ungaria, slujba de Înviere se va oficia exact la miezul nopții: în Catedrala Sf. Nicolae din Iula, la biserica din Apateu, Bătaia, Budapesta, Micherechi, Săcal, Seghedin și Otlac-Pustă. La biserica din Jaca, slujba Învierii Domnului va începe puțin înainte de miezul nopții, la ora 23.30. Credincioșii din Chitighaz și Cenadul Unguresc vor putea participa la această slujbă cu începere de la ora 4.00, iar credincioșii din Orașul Mic Românesc din Iula, de la ora 7.00. Pentru ortodocșii români din Bichișciaba și Aletea slujba de Înviere se va oficia cu începere de la 8.00.

Preasfințitul Părinte Episcop **Siluan** va sluji în noaptea Învierii, în Capela Ortodoxă din Budapesta, unde după slujba Învierii, va fi oficiată și Sfânta Liturghie de Paști. În duminica Paștilor, dimineața de la ora 10.00, Preasfinția Sa va asista și la Liturghia Pascală din Catedrala Episcopală din Iula, iar tot duminică de la ora 13.00 va oficia slujba Învierii pentru românii din Șercad.

A doua zi de Paști, luni, 25 aprilie, Preasfințitul Episcop **Siluan** va sluji, alături de preotul paroh **Ioan Bun**, în biserica din Micherechi. A.B.

Manuale de religie ortodoxă pentru copii

Cu sprijinul Patriarhiei Ortodoxe Române și al Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria a primit recent manuale de religie pentru învățământul primar. Manualele pentru ele-

vii de clasele I-IV au fost împărțite pe la toate parohiile. Zeci de manuale noi, viu colorate și atrăgătoare îi așteaptă pe copilașii care vor participa la orele de religie în întreaga eparhie ortodoxă română din Ungaria. A.B.

Copiii de la grădinița și școala românească din Jula au făcut sport împreună

Copiii grădiniței și școlii românești din Jula au fost invitați la un program sportiv vinerea trecută, 8 aprilie. Întâlnirea sportivă a celor mai mici și celor mai mari copii a avut loc la Școala „N. Bălcescu”, în curtea căreia s-au adunat în jur de 400 de participanți. Programul întocmit de profesorii de educație fizică *Eva Moldovan* și *Tiberiu Rocsin* și învățătoarele din cursul inferior a început cu alergarea liceenilor în jurul școlii, în timp ce copilașii de la grădiniță și școlarii au alergat pe terenul de

Munca în echipă a diferitelor generații a oferit momente haioase și foarte plăcute pentru toți cei care au participat la concurs sau au urmărit întrecerea extraordinară, care ar merita să devină o tradiție în viața școlii.

Evenimentul a fost organizat la inițiativa consilierului julan *Balogh Lajos*, iar sponsorul *Gerhard Stengel* a donat ouă de ciocolată Kinder și cremă de ciocolată pentru toți cei care au făcut sport în această zi.

R.P.

fotbal. A urmat apoi aerobicul în comun al tuturor copiilor și adulților, după care școlarii au avut întreceri în sala de sport. Echipele au fost alcătuite din câte-un elev din fiecare clasă, de la clasa 1 până la cea de-a 12-a.

20 de preșcolari înscriși la școala românească din Chitighaz

Zilele trecute au avut loc înscrierile și la școala generală românească din Chitighaz. Din cei 33 de preșcolari, 19 au fost înscriși la școala românească. A mai fost înscris și un alt copilaș din Aletea. Directoarea *Erica Borbély* ne-a informat că școala a organizat lunar ore deschise pentru preșcolari, ca aceștia și părinții lor să vadă activitatea care se desfășoară aici. În anul școlar 2011/2012, învățătoarea elevilor din clasa întâi va fi *Gyöngyi Szucsán Kovalcsik*, iar la cămin vor fi ajutați și instruiți de *Maria Abrudan*, aceste învățătoare susținând lunile trecute și orele deschise pentru preșcolari.

Directoarea ne-a mai spus că actualmente școala are 127 de elevi. Dintre aceștia, în iunie, 10 elevi de clasa a 8-a își vor lua rămas bun de la școală.

R.P.

Bursă de studii pentru liceenii de naționalitate

Ministerul Administrației Publice și Justiției din Ungaria a lansat recent Bursa de Studii pentru Naționalități. Vicepremierul *Navracsics Tibor* anunță că această bursă va sprijini elevii talentați ai școlilor medii de naționalitate și bilingve, care nu își pot continua studiile superioare din motive financiare sau din cauza distanței mari dintre domiciliu și localitatea în care se află universitatea.

Bursa de studii oferă 60 de mii de forinți lunar în ultimii doi ani înainte de bacalaureat pentru câte un elev din fiecare școală de naționalitate, elev care a fost propus pentru bursă de școala lui. Alte condiții: să fie cetățean maghiar; să aparțină comunității de naționalitate; la sfârșitul anului școlar anterior să fi avut o medie de cel puțin 4,00 și nu primește altă bursă de studii. Și din partea Liceului „Nicolae Băl-

cescu” vor fi propuși doi elevi care acum sunt în clasa a 10-a, dintre care vicepremierul *Navracsics* va alege unul care de la 1 septembrie 2011 va primi bursa de doi ani până la bacalaureat.

Informații suplimentare aflați la secretariatul Departamentului pentru Minorități din cadrul Ministerului Administrației Publice și Justiției, la numărul de telefon: 06-1/795-4983.

R.P.

Vizită consulară la școala și grădinița din Bătănia

Pe 8 aprilie, consulul general *Ioan Fodoreanu* a efectuat o vizită în orașul Bătănia, unde a vizitat Școala generală „Lucian Magdu”. La școală a fost primit de către *Viorica Sferle Șutea*, director adjunct al școlii, stând de vorbă apoi – în limba română – și cu elevii.

Actualmente în școală studiază 72 de elevi. Consulul general a fost informat că în urma inaugurării în 2008 a noii clădiri a școlii, pentru care statul român a donat suma de 100.000 euro, a fost dat în folosință doar parterul, etajul nefiind terminat, conducerea școlii sperând

însă să obțină fonduri, inclusiv din România, pentru a putea da în folosință în acest an și etajul.

Ioan Fodoreanu a vizitat apoi și grădinița românească din localitate, unde a urmărit activitatea copiilor legată de sărbătoarea Învierii, aceștia vopsind și decorând ouă de Paști. R.P.

Școlarii din Micherechi la un concurs online

Sub patronajul secretarului de stat al învățământului din Ungaria, *dr. Hoffmann Rózsa*, Ministerul Național de Resurse Umane, Editura Didactică și Fundația HTTP a publicat un concurs online pentru elevii și profesorii școlilor generale din Ungaria.

Concursul a început pe 4 aprilie și va dura timp de șase săptămâni. În fiecare săptămână, elevii primesc întrebări la opt materii la adresa lor de e-mail, la informatică, matematică, fizică, istorie, limba și literatura maghiară, geografie, biologie, desen și limba și literatura română.

Pentru rezolvarea exercițiilor, care se leagă de materialul de învățământ, elevilor le stau la dispoziție cinci zile. Pentru fiecare exercițiu rezolvat, elevul primește un punct. La sfârșitul concursului, elevii care

vor obține mai multe puncte, vor câștiga 3 jucării Xbox 360. La acest concurs, dintre școlile unde se predă limba română s-a

prezentat numai școala generală din Micherechi.

Din clasa a 6-a vor concura: *Nicoleta Solcan, Csaba Cefan, Vasile Iovan, Marc Szűcs, Cristian Bigu, Estera Gherman, Emerik Jakó, David Croitor și Betina Puiu.*

Clasa a 7-a va fi reprezentată de către elevii: *Lidia Somogyi, Alexandra Bigu, Darius Țicudean, Diana Bogdan, Anabela Rácz, Noemi Antal, Ana Bodnar, Agneta Ardelean, Ioan Ruja și Bianca Madarasi.*

Din clasa a 8-a vor candida: *Bianca Miron, Larisa Coita, Victoria Trunzel, Amanda Puiu, Tamara Miron, Patricia Szikszai, Ioan Rocsin, Kinga Antal, Enikő Rocsin și David Gurzău.* De pregătirea elevilor se ocupă profesoara *Ana Netea Benye*, director adjunct la școala din Micherechi. A.C.

Tenis de masă pentru școlarii din Micherechi

De mai mulți ani, școala generală din Micherechi organizează concursul de tenis de masă pentru elevii școlii. Tinerii pasionați de acest sport au produs rezultate frumoase și în această primăvară. Din aproape 40 de concurenți

cei mai buni au fost apreciați cu cadouri sponsorizate de către Primăria locală. Organizatorul concursului, profesorul de gimnastică *Dumitru Boca* ne-a furnizat informații privind calificările atât la fete cât și la băieți. A.C.

cl. 5–8, fete:

1. Victoria Trunzel 8/b
2. Bianca Miron 8/a
3. Estera Gherman cl.6 și Coita Larissa 8/b

cl. 5–6, băieți:

1. Noel Miron cl. 5
2. David Croitor cl. 6
3. Victor Iova cl. 5

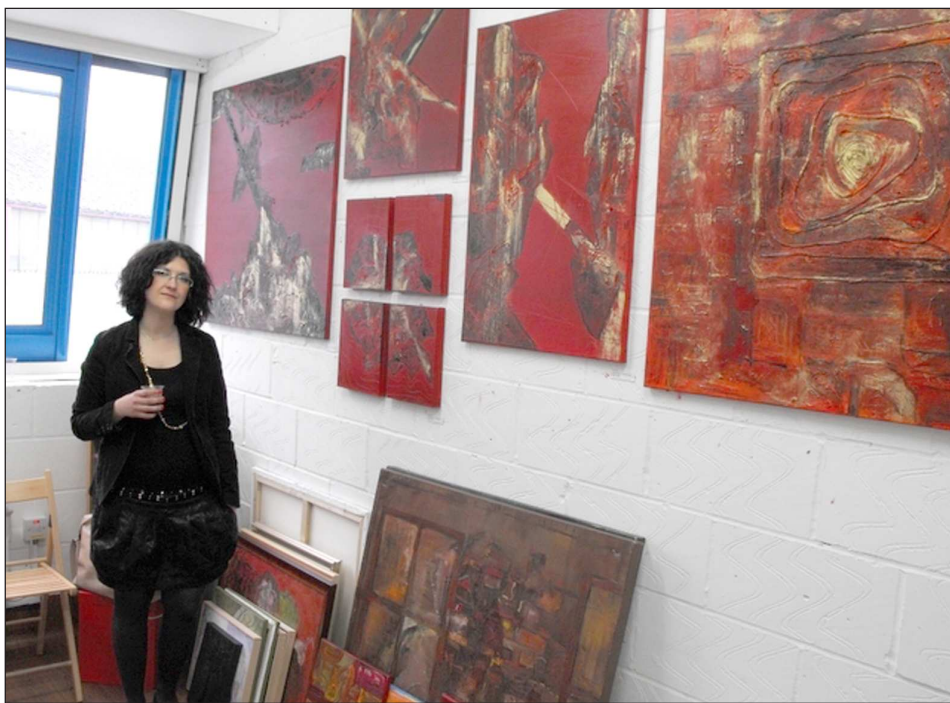
cl. 7–8, băieți:

1. Szabolcs Ruja 8/b
2. Gerold Miron cl.7
3. Emil Puha 8/b

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

Julanca Irina Pui expune din nou în Anglia

Comunitatea noastră se poate mândri cu noile expoziții în străinătate ale artistei-pictor *Irina Pui* din Jula. După expozițiile din

Otters Pool Studio. Artista româncă trăiește în Anglia, este membra rețelei artiștilor din Surrey, Surrey Artists Network, care orga-

În afară de expoziția din Guilford, Irina va mai avea expoziții alături de alți doi

artiști, în perioada 20 aprilie-5 mai, la Southfields Gallery din Londra, iar la sfârșitul lunii mai, împreună cu alți trei artiști, tot la Southfields Gallery.

Irina Pui a mai avut expoziție personală în 2008, în librăria Thames Ditton Public Library din Surrey,

iar în 2010 a participat la expozițiile de primăvară și iarnă ale studioului londonez Wimbledon Art Studios.

Cei interesați de arta tinereii românce din Ungaria pot accesa blogul Irinei Pui: irenpuj.wordpress.com.

R.P.

2008 și 2010 din Surrey și Londra, absolventa Liceului „N. Bălcescu” din Jula și a Universității din Timișoara, expune în această perioadă în Guildford, la

nizează între 9-30 aprilie și 7-28 mai expoziții pentru membrii săi. Picturile în ulei ale Irinei Pui sunt expuse în aceste zile și pot fi vizionate până la 30 aprilie.

Pomi sădiți la școala din Jula

Prin contribuția unui grup de elevi, părinți și foști elevi ai Școlii „Nicolae Bălcescu” au fost donați 10 pomi pentru instituție ca această să înfrumusețeze curtea. Pomii donați au fost sădiți în curtea școlii de către școlari, în ziua de 5 martie.

Pălinca din Jula – o nouă atracție turistică

Orașul balnear din județul Bichiș atrage turiștii cu o nouă atracție. Firma „Manufactura de pălincă” din Jula a deschis săptămâna trecută, la 7 aprilie, casa de degustare de pălincă, care va populariza cultura gastronomică maghiară și va prezenta celor interesați procedura fabricării pălincii. La festivitatea de deschidere s-a subliniat că firma are drept scop atrage-

La casa de pălincă nu se poate doar degusta și urmări fabricarea pălincii, dar aceasta oferă spațiu elegant și pentru conferințe, întâlnirile oamenilor de afaceri. Casa de degustare de pălincă se află la adresa Jula, Sándorhegy nr. 1 (drumul de ocolire nr. 44, derivația de la Kígyós).

R.P.

rea românilor din Arad, Oradea și Timișoara, orașe care sunt considerate piață țintă de către întreprinzătorii unguri.

Pălinca din Jula este finanțată și de către statul maghiar, mulțumită faptului că firma are renume mondial, pălincile julane obținând o serie de medalii la cel mai faimos eveniment gastronomic din lume, World Spirit Award 2011.

Institutul Cultural Român de la Budapesta l-a omagiat, în 6 aprilie, pe Emil Cioran, la centenarul nașterii, prin intermediul expoziției „Cioran în realitatea imediată” și prin filmul documentar „Apocalipsa după Cioran”, realizat de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșu, pe baza unui interviu cu Emil Cioran, realizat în 1990, la Paris.

Publicul a fost introdus în biografia și lumea marelui gânditor prin prezentarea făcută de profesorul universitar Farkas Jenő, doctor în filologie, profesor la Universitatea ELTE, autorul unor studii și articole în limbile maghiară, română și franceză. Profesorul universitar a precizat de la început că pentru a înțelege fenomenul Cioran e necesar să ne întoarcem privirile spre obârșia sa, locul său de naștere fiind localitatea Rășinari. Un sat minunat din Transilvania – locul de dincolo de păduri – de care Cioran își amintește mereu ca de paradisul pierdut. Farkas Jenő a arătat că este interesant de amintit că acest sat românesc a fost consemnat în 1474 printr-un act în limba latină, când Matei Corvin l-a vândut sașilor, aceasta fiind prima atestare documentară. În formarea viitorului filozof un loc marcant l-a avut tocmai ruptura care s-a produs odată cu plecarea sa din paradisul copilăriei, la vârsta de 10 ani, când a fost înscris la Liceul Gheorghe Lazăr din Sibiu. Cititul devine pentru el o evadare din realitate, așa cum mai târziu o va face prin scris. La 15–16 ani petrece foarte mult timp în Biblioteca Brukenthal din Sibiu, în compania lecturilor lui Eminescu, Diderot, Dostoievski, Balzac, Tagore. La 17 ani devine insomniac, iar această este a doua ruptură a eu-lui său, a precizat Farkas Jenő. După mărturia lui Cioran, intră într-o veghe a conștiinței: „Eram asemenea unui demon, chinuit de crize de insomnie, mi se întâmpla să nu închid un ochi cu săptămânile, obsedat de problema morții. Mă gândeam în fiecare clipă la moarte. Era o obsesie care mă urmărea chiar și atunci când mâncam, iar la 20 de

„Iată-l pe cel pe care-l așteptam, profetul vremurilor concentraționare...”

ani am devenit *specialistul morții*”.

Urmează cursurile Facultății de Filologie și Litere din București, încheiate cu o teză despre Bergson. În Bucureștiul anilor '30 devine foarte cunoscut publicist și intră în cercul lui Eliade, Ionescu, Vulcănescu, dar și în contact cu Garda de Fier. Farkas Jenő a precizat aici că este interesant că mari intelectuali români, precum Cioran, Eliade, Ionescu, Vulcănescu au fost atrași de forțele de dreapta, în timp ce în Europa intelectualitatea era de stânga. În acest timp frământat, care domina toată Europa, Cioran va intra într-o criză filozofică din care vor apare până la plecarea sa la Paris 5 cărți în limba română, prima fiind în 1934 „Pe culmile dis-

perării”. După cum mărturisește însuși scriitorul în interviu, această carte va fi reluată, rescrisă în mod obsesiv și turnată în fraze în următoarele sale opere în limba română și franceză. În anul 1937, Cioran va pleca la Paris cu o bursă a Institutului Francez din București pentru o lucrare de doctorat. Se va stabili definitiv la Paris în 1945. După mărturia scriitorului, aceasta a fost o evadare din propriul trecut cu care nu mai era de acord. Va debuta în Franța, în 1945, cu lucrarea „Tratat de descompunere”, care va fi primită cu mare entuziasm de către critica vremii: „Iată-l pe cel pe care-l așteptam, profetul vremurilor concentraționare și al suicidului colectiv, cel căruia toți filozofii

neantului și absurdului îi pregătesc venirea, adevăratul aducător al relei vestiri. El va depune mărturie pentru epoca noastră.”

Gabriel Liiceanu susține că limba franceză a constituit pentru Cioran o cămașă de forță, modalitatea de disciplinare a unui sălbatic: „nu pot fi nebun în franceză, nu se poate trișa în franceză”, confirmă Cioran.

De-a lungul vieții sale nu a acceptat decât un singur premiu, Premiul Rivarol, conferit în 1950 pentru debutul francez, pe toate celelalte (Sainte-Beuve, Combat, Nimier, Morand) le va refuza din convingerea că „nu poți scrie o carte precum »Neajunsul de a te fi născut« și după aceea să încasezi un premiu literar”. Cioran a frapat și a trezit

admirație cu opera sa, dar a rămas toată viața un scriitor închis în turnul de fildeș, refuzând atenția presei. Explicația acestui fapt o găsim în mărturia sa: „Fiecare operă mare trebuie să semene unui templu în care zeitatea e absentă, dar presimțită peste tot”. Scrișul a fost pentru el un fel de a scăpa de sine, un pretext de a se elibera de realitate: „Scrișul e din necesitate, literatura a fost un pretext, tot ce e formulat devine mai tolerabil, te eliberează, asta e terapeutică. Dacă nu scriam, sfârșeam”.

Filmul prezentat de ICR a fost filmat în 3 zile la Paris, în 1990, în mansarda lui Cioran din Cartierul Latin. Cel care s-a mărturisit prin scris o viață întreagă, a consimțit pentru prima oară s-o facă în fața camerelor de luat vederi. Filmul prilejuiește și o întoarcere în paradisul pierdut al copilăriei lui Cioran (format din Strada Mare, Râul Caselor, Coasta Boacii), unde acesta nu avea să mai revină niciodată. Filmul lansat în 1995, realizat pe baza celui mai lung interviu acordat vreodată de marele gânditor român, ni-l arată pe Cioran-omul cu profunzimea sa, dar și cu un simț al umorului debordant.

Evenimentul de la Budapesta a fost și un prilej de dezbatere, pe lângă recepțarea operei lui Emil Cioran în Ungaria. Profesorul universitar Farkas Jenő a arătat că până acum au apărut în limba maghiară 8 lucrări, ultima fiind „Lacrimi și sfinți” în traducerea lui Karácsonyi Zoltán.

Cel care a fost numit de propriul său prieten, Petre Țuțea, ca „sceptic de serviciu al lumii în declin” și considerat „un Nietzsche contemporan”, considera că „viața nu-i posibilă decât prin uitare, iar istoria universală nu e altceva decât o serie de catastrofe în așteptarea ultimei”.

„Orgoliul unui om născut într-o cultură mică este întotdeauna rănit”, acestea sunt cuvintele care pot să dea cheia măcar a personajului care a rămas în umbra operei, dacă nu și a operei scrise în limba franceză, spune Gabriel Liiceanu, naratorul filmului.

Gabriela Enea Elekes

Libertatea Noastră, anul II, nr. 12, 1 iunie 1952

LIBERTATEA Noastră

„Unitate, înțelegere, frăție între
Unguri, Slavi și Români!”
(Kossuth)

INFORMATIVUL UNIUNII CULTURALE A ROMÂNILOR DIN UNGARIA — GYULA

ANUL II. Nr. 12.

4 PAGINI 50 fill.

JOI, 1 Iunie 1952

A strânge la timp recolta și a preda cu cinste cota de colectare — înseamnă a lupta pentru pace

În curând va începe în țară strângerea recoltei de păioase și alte plante. Munca făcută la timp și în bune condițiuni, atât în campania de însămânțări din toamnă, cât și în primăvară, a dat putință ca să avem holde frumoase depe care vom culege roade bogate. Tărâmbia muncitoare a putut vedea cât de folositoare îi sunt sfaturile și îndrumările date de Partid și că numai urmând îndrumările Partidului va putea obține recolte mai bune, va putea scăpa de sărăcie.

Rămâne ca o sarcină de cinste pentru întreaga țărâmbie muncitoare strângerea la timp a recoltei pentru a se împiedica orice risipă și pagubă. În această privință tovarășul Stalin ne învață: «Culesul este o treabă de sezon și lui nu-i place să aștepte. Ai cules la timp — ai câștigat, ai întârziat culesul — ai pierdut.»

Partidul și Guvernul s'au îngrijit ca din timp să organizeze această muncă în așa fel ca ea să nu sufere. Hotărârea Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Maghiare, privind pregătirea și executarea la timp a strângerii recoltei și executarea planului de colectări pe anul 1952, vine în sprijinul țărâmbii muncitoare, lămurind felul cum trebuie să se desfășoare campania de recoltare, felul cum să muncim pentru a strânge toată recolta, să ajutăm cât mai mult la întărirea Patriei, la apărarea păcii pe care o dorim cu toții.

Trebuie avut grijă ca să începem secerișul atunci când grâul este dat în pâng și nu atunci când el s'a răscopt și spicele încep a se scutura. Grâul să fie legat bine în snopi și clădit în clăi la lăsatul serii în ziua când am secerat. Clăile să fie întocmite bine pentru a nu putea fi surpate de vânt sau să poată trece apa ploilor prin ele. Să strângem spicele rămase în urmă spre a nu pierde nimic din recoltă. Lozina întregii țărâmbii muncitoare să fie: «Niciun spic pierdut, niciun bob risipit.»

La numai câteva zile dela începerea secerișului trebuie început și treierul. Depe acum trebuie să ne îngrijim să alegem locurile cele mai po-

trivite pentru arii și să organizăm lucrul.

Până la vremea secerișului să avem bine pregătite coasele, cositoare, secerătoare și celelalte mașini și unelte agricole care sunt necesare pentru seceriș și treier. Un exemplu frumos în această privință ni-l dau țărânii muncitori din județele Bács-Kiskun și Hajdú-Bihar, care se află aproape pe terminate — și în unele părți au și terminat — lucrările pregătitoare pentru seceriș și treier.

Chiaburii vor căuta și de această dată să pună piedici bunei desfășurări a campaniei, vor încerca să saboteze. Fiecare țărân muncitor să fie treaz și să demaște orice încercare ticăloasă a chiaburilor.

«Strângerea recoltei este o bătălie pe care întreg poporul

muncitor o dă pentru o viață mai bună, pentru pace. Făcând totul pentru a strânge la timp și în bune condițiuni recolta, întărim frontul sutele de milioane de luptători pentru pace și lovim în dușmani, bogății anglo-americani, care încearcă să lovească în munca pașnică a popoarelor, să arunce lumea într'un nou măcel sângeros.

Deaceia, datoria fiecărui țărân muncitor este de a strânge la timp rodul câmpului, de a economisi fiecare bob, de a veghea ca dușmanii poporului — chiaburii — să nu poată sabota, de a-și face cu cinste datoria la colectare. În felul acesta ne ajutăm pe noi înșine, asigurăm un viitor mai bun familiilor noastre și contribuim la apărarea păcii.

CÂNTEC DE SECERIS

Apă fără maluri,
Holda pare-acum.
Si s'aruncă'n valuri
Brigada pe 'drum.

Tinerețea taie
Spicele de grâu,
Pe chiabur il moaie
Junghiurile'n brâu.

Spre albastră zare
Se leagănă ploii —
Si'n amiază mare
Strâng feciorii snopi.

Clăile'nșirate
Doldora de rod,

Păcii-s închinale
Și pentru norod.
Mare cât îi coarna,
Sade bolu'n spic...
Sună-ți viață goarna
Pe al tău colnic!

Ne-a trimis uzina,
Seceri bune'n mâini,
Să clădim lumina...
Noi trimitem pâini.

Hai flăcăi și fete
Secerați de zor!
Si legați cu sete —
Că-i pentru popor.

Ion Socol

INVĂȚĂTORII NOȘTRI PREMIAȚI

Un ordin al guvernului nostru de democrație populară prescrie că în fiecare an, duminica care urmează după data de 1 Iunie este ziua pedagogilor (nevelők napja). Acest ordin arată cinstea și grija statului față de învățătorii și profesorii copiilor noștri.

La Budapesta și în toate localitățile țării, în ziua de 7 și 8 Iunie au avut loc serbările în cinstea pedagogilor. Cei mai buni pedagogi ai țării au fost premiați la Budapesta. Fiecare dintre ei a primit titlul de «învățător distins» sau «profesor distins» și trei mii de forinți în bani gata.

În ziua de 7 Iunie s'au adunat la Békéscsaba cei mai buni pedagogi ai județului Békés. Am văzut acolo și repre-

zentanții școlilor române de care suntem mândri și cărora le dorim și mai departe mult spor și succes la muncă. Au fost premiați între altele: Văduva lui Reisz Petru (Școala Română din Gyula), soția lui Ioan Zentkó (Méhkerék), Ioan Poptician (Nagykamár-Botospuszta), Cornelia Magori (Battonya), Petru Szilágyi (Gyula).

La serbarea ținută la Gyula, președinta Sfatului a accentuat că pedagogii școlilor române din Gyula își fac datoria cu cinste și prin aceasta contribuie hotărât la adâncirea prieteniei între popoare, la apărarea păcii și construirea socialismului, la făurirea oamenilor colectivi, viitoarele cadre ale democrației noastre populare.

DIN CE LOCALITĂȚI VOR FI PRIMIȚI ELEVII LA CĂMINUL ION C. FRIMU?

Pentru a informa pe elevii care doresc să ajungă în Căminul Ion C. Frimu din Gyula, și pentru a da tovarășilor directori ai școlilor îndrumările necesare pentru școlarizarea școlilor române din Gyula, publicăm următoarele:

Tovarășe Director,

Democrația Populară Maghiară a deschis larg poarta în fața tinerilor doritori de carte. Constituția republicii noastre, pe baza politicii staliniste de naționalități, stabilește și asigură naționalităților conlocuitoare drepturi egale cu acele ale populației maghiare. Însfârșit, după secole s'a rezolvat problema naționalităților. Democrația Populară Maghiară asigură tuturor naționalităților posibilitatea de a învăța în limba maternă, de a dezvolta cultura populară proprie.

În acest scop funcționează la Gyula o școală generală de stat cu limba de predare română și un cămin.

Această școală este o școală cercuală, și primește elevi din comunele fără școală românească, și elevi eminenti, care doresc să-și continue studiile la Liceul Român din Gyula. Și elevii de liceu primesc găzduire la cămin.

Conform celor de sus, pe anul școlar 1952/53 vor fi primiți la cămin elevi din următoarele localități:

Județul Bihar: din Köröszakál elevi de clasa VI—

VIII, din Zsáka, Vekerde, Pocsaj, Nagyléta, Mezőpeterd. Bedő elevi de clasa V—VIII.

Județul Békés: din Elek elevi de clasa VII-a și a VIII-a, din Battonya și Pusztatölke elevi de clasa VI—VIII, din Gyula—Farkashalom, Kétegyháza—Farkashalom, Kakucs-puszta, Löksháza, Löksházza—Kincigpuszta, Bánhid-major și alte locuri asemănătoare elevi de clasa I—VIII.

Județul Csongrád: din comuna Csanádfeleső elevi de clasa V—VIII.

Afară de aceste localități, pot fi primiți elevi eminenti de clasa V—VIII din Kétegyháza, Méhkerék și alte comune, ai căror părinți sunt muncitori sau țărani muncitori, și care sunt propuși de Sfat și Comitetul Școlar.

Rugăm pe toți colegii directori, să facă propagandă între elevi, în acest sens, iar lista acelor care se prezintă, să o trimită pe adresa Căminului Român din Gyula.

Observație: pentru elevii de școală generală întreprinderea la cămin este gratuită.

Vă dorim spor la muncă.

Gyula, la 20 Mai 1952.

Carol Gordos
inspector

Ilie Moldovan
secr. al Uniunii Cult.

Ludovic Bonis
directorul căminului.

TOV. GH. GHEORGHIU-DEJ ales Președinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Române

Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române, întrunită în zilele trecute a ales pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej președinte al Consiliului de Miniștri (minisztertanács) al Republicii Populare Române. Cu această ocazie tov. Gh. Gheorghiu-Dej a declarat între altele: «Voi lucra cu toată fermitatea pentru realizarea politicii partidului și guvernului, de întărire a prieteniei între RPR și celelalte țări de democrație populară, de luptă pentru apărarea păcii în cadrul marelui front al păcii în frunte cu Uniunea Sovietică, împotriva provoca-

torilor de război, imperialiști americani-englizi.»

În același timp tov. Dr. Petru Groza a fost ales Președinte al Prezidiului (elnökség) Marii Adunări Naționale.

Tov. academician C. I. Parhon a cerut eliberarea sa din postul de Președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale pentru a se putea ocupa din plin de lucrări științifice.

Tov. C. I. Parhon, Gh. Gheorghiu-Dej și Dr. Petru Groza au fost sărbătoriți de Marea Adunare Națională cu cea mai mare însuflețire și dragoste.

Elevul Ioan Hotea călătorește la Keszthely

Democrația noastră populară este recunoscătoare față de elevii care își fac datoria și obțin rezultate bune la învățătură. Elevul Ioan Hotea (Körösszakál), din clasa a IV-a Liceului Român este cel mai bun elev al Liceului. Faptul acesta este cunoscut și autorităților mai înalte, care acum au purtat grija ca elevul Ioan Hotea să-și petreacă vacanțele la Keszthely, una dintre cele mai frumoase localități de pe malul lacului Balaton.

Ioan Hotea a și primit deja biletul de tren. Pe baza acestui bilet el nu plătește nimic și călătorește cu trenul aceluiași până la Keszthely și înapoi la Körösszakál. La

Keszthely primește întreținere gratuită, face baie, deci după munca cinstită se va distra fără nicio grijă.

Elevul Ioan Hotea să fie un exemplu viu pentru toți elevii din școlile române. Ei nu au altă datorie decât să învețe, să-și îndeplinească planul învățării ceea ce este în interesul lor propriu și în același timp este și un interes obștesc.

Lui Ioan Hotea îi dorim cea mai bună distracție. Suntem siguri că elevul Ioan Hotea va lucra din toate puterile și în anul viitor și-și va face cinstit datoria. Pilda lui să fie urmată de cât mai mulți elevi!

Serbarea încheierii de an la școlile române din Gyula

Direcțiunea Liceului și a Școlii Generale de Stat cu Limba de Predare Română din Gyula aduc la cunoștință tuturor părinților și elevilor că anul școlar 1951-52 se va încheia în ziua de 15 Iunie, la orele 9 înainte de masă. La serbare vor lua parte amândouă școlile. Serbarea se va începe cu un program cultural care va arăta marea dezvoltare culturală a elevilor din aceste școli. După program directorii școlilor vor arunca o privire asupra muncii depuse în cursul anului și vor analiza rezultatele elevilor. Tot aici va avea loc distribuirea premiilor pentru elevii frunzași. Se vor distribui o multime de cărți, diplome și premii în bani gata. Vor primi câte

o sută de forinți premiu, între altele, următorii elevi: Irina Goron cl. II. (Körösszakál), Teodor Jánk cl. IV. (Méhkerék), Margareta Căciara cl. III. (Körösszegapáti), Ecaterina Papp cl. III. (Körösszegapáti) și Sofia Rotar cl. II. (Kétegyháza).

Premierea acestor elevi merituoși este un semn al griji Partidului și guvernului nostru de democrație populară. În ziua întâlnirii de pace și la încheierea anului guvernul nostru a dat elevilor români din școlile din Gyula aproape 2000 forinți în bani gata. Grija guvernului să fie un îndemn tare pentru toți elevii care trebuie să-și ridice notele și prin aceasta să cucerească cetatea științei.

Sfaturi agricole: MUNCA IN VII

În vii să terminăm prășirea, rețezirea și legarea viței de vie. Adâncimea prășirii să fie de 10-15 cm. Să avem grijă că în timpul prășirii să nu rupem ciorchinele de struguri. La rețezire mlădițele de sirate, trebuie rupte la nodurile viței, iar legarea să fie

slabă, ca ciorchinele în creștere să primească destul de soare. Acolo unde se ivește peronospora stropirea pentru a doua oară, s'o facem cu o soluție de bordo de 1%. Acolo unde planta a suferit înghețuri, stropirea se face cu o soluție de 1/2%.

Să ne apărăm de păduchii de copaci

Dușmanii înverșunați ai grădinilor noastre de pomi sunt păduchii argentinieni. Ei se înmulțesc foarte repede, deaceia trebuie să ne ferim de ei în tot timpul anului. În timpul verii cea mai bună metodă de apărare în contra lor este stropirea cu o soluție de apă, nicotină și săpun moale.

Și anume în 100 l. de apă se dizolvă 10 dkg de nicotină și 1 kg de săpun moale. Stropirea se începe întotdeauna la coroana pomului astfel ca soluția să curgă și la crengile inferioare. Dacă e posibil pentru stropire să alegem zile senine și când nu bate vântul.

ȘTIRILE noastre

Elevi premiați

La 1 Iunie, în ziua întâlnirii de pace, cei ce muncesc din țara noastră și-au arătat voința de pace și hotărârea de a lupta pentru pace. Cu această ocazie a avut loc și premierea elevilor care s-au distins prin munca și succesele, rezultatele bune la învățătură. Premiile au fost distribuite în cadrul unei serbări frumoase. La serbare au luat parte: Petru Pomucz din partea, Sfatului Județean, Ilie Moldovan secretarul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, Carol Gordos din partea Ministerului Instrucțiunii Publice, directorii școlilor române și al Căminului Ion C. Frimu și toți profesorii din școlile române din Gyula. Directorul Liceului Român și directoarea Școlii Generale Române au ținut câte o cuvântare scurtă și apoi au predat premiile, aproape o mie de forinți. Directorul Liceului Român a arătat în cuvântarea sa, că elevii au în

mâna lor cea mai puternică armă, arma științei și învățării. Folosindu-se bine de aceste arme ei pot să fie eroii muncii. Eroii se nasc deci nu numai pe câmpul de luptă, ci și în băncile școlii. Acești eroi sunt eroii noștri, eroii poporului muncitor, eroii naționalității române. El a accentuat apoi datoria celor premiați: să arate pildă bună și în viitor și să dea astfel lovitură după lovitură dușmanilor păcii, iar cei care de data aceasta nu au fost premiați să ia exemplu de la cei premiați, căci și ei pot să învețe bine, dacă nu le lipsește voința. După aceea au fost predate premiile și anume următorilor elevi: Ioan Hotea, Luisa Filimon și Iuliana Burzuc (Liceul Român) și Teodor Sferle, Gheorghe Petrusan, Ioan Szarka (Școala Generală de Stat cu Limba de Predare Română din Gyula.)

Naționalitatea română cere eliberarea imediată a tov. Duclos

Este cunoscut de toată lumea că secretarul Partidului Comunist Francez, tovarășul Duclos a fost arestat și închis de poliția franceză. Acest mârșav lucru s'a întâmplat chiar în ziua când poporul francez, iubitor de pace și libertate, a manifestat împotriva sosirii la Paris a generalului american Ridgway. Tov. Duclos a fost arestat împotriva tuturor legilor în vigoare. Ca deputat al poporului francez el nu poate fi arestat decât cu învoirea parlamentului francez.

Sindicatul Școlilor române din Gyula și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, în zilele trecute au ținut o adunare de protest. Cu această ocazie ei au protestat împotriva arestării acestui luptător al păcii și împotriva fărâdelegilor făcute de guvernul reacționar francez, îndrumat de imperialismul american.

Schimb de experiență între Uniunea Culturală Română, Uniunea Democrată Slovacă și Sârbă

Delegații Uniunii Culturale Române, Uniunii Democratice Slovacă și Sârbe se vor întâlni în ziua de 16 Iunie la Gyula. Scopul acestei întâlniri este discutarea problemelor comune, constatarea rezultatelor și lipsurilor în munca acestor uniuni. În același timp, delegații uniunilor își vor preda experiențele câștigate până acum în mun-

cani. În același timp adunarea a trimis următoarea telegramă Consiliului de Pace de la Budapest și Paris:

»Sindicatul Școlilor Române din Gyula și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria protestează hotărât împotriva arestării nelegale și împotriva reținerii tov. Duclos, luptător dărz al păcii, apărătorul cel mai mare al libertății poporului francez, și cere, prelinde energic eliberarea sa fără nicio întârziere.« Telegrama a fost semnată de toți membrii sindicatului și de conducătorii Uniunii Culturale, care reprezintă vocea și protestul întregii naționalități române din Ungaria. Suntem siguri că cauza dreaptă va învinge și în Franța și slugi imperialiștilor, dușmanii poporului vor fi măturați de masele largi, care cer pace, dreptate și independență.

discuții, rugăm pe toți cititorii noștri să ne comunice cât mai repede, în câteva rânduri, observațiile referitor la munca noastră politică, culturală și economică. Ne vom bucura foarte dacă vom primi cât mai multe observații și cât mai multe propuneri prin înfăptuirea căroră vom putea îmbunătăți munca noastră.

În afară de delegații celor trei uniuni, la conferință va lua parte și delegatul Ministerului Educației Poporului. Astfel hotărârile luate, planul de muncă pentru viitor și toate măsurile care trebuie luate pentru îmbunătățirea muncii, vor fi imediat aprobate și din partea Ministerului.

Cum am sărbătorit întâlnirea de pace?

Ziua întâlnirii de pace a fost sărbătorită și de masele naționalității române cu cea mai mare însufletire. Populația română a luat parte activă în pregătirea și în sărbătorirea acestei zile mari.

În seara acestei zile Echipa Culturală »Pacea« din Gyula și Corul Unit al Școlilor Române din Gyula au ținut un concert care a fost unul dintre cele mai reușite concerte date de aceste echipe. Teatrul mare al orașului Gyula a fost plin de publicul însufletit, care și prin calea aceasta a vrut să-și arate voința de pace și hotărârea dărză de a apăra pacea împotriva oricărui dușman al poporului.

La serbare a fost executat un program bogat și variat care a cuprins muzică, cântece, jocuri. Corul Unit al Școlilor Române a cântat următoarele cântece populare și revoluționare: Marș muncitoresc, Ana Lugojana, Csengettyű, Széles a Duna, Zöldelt a rozsafa, Cuc-cuculet, Cagliarda și Pe uscat. Orchestra a fost dirijată de Antal Türkösy directorul Școlii de Muzică din Gyula, Corul Unit al Școlilor Române de prof. Eudre Korondi, iar echipa de dans de Gheorghe Manner.

Serbarea aceasta este de neuitat și astfel el a contribuit mult la adâncirea prieteniei româno-maghiare și în același timp ne arată nivelul înalt al culturii naționalității române din țară, dezvoltarea nemaiapomenită a culturii române populare din Ungaria.

Presa
ne învață
și ne conduce!

Dublă tricoloră în finala de la sol: Izbașa – aur, Chelaru – argint

România a încheiat Campionatele Europene de Gimnastică de la Berlin cu șase medalii (trei aur, două argint, un bronz), după ce duminică, în ultima zi a competiției, **Sandra Izbașa** (campiona olimpică la sol în 2008) și **Diana Chelaru** au urcat pe primele două poziții ale clasamentului în finala de la sol. **Flavius Koczi**, participant în finala de la sărituri, a încheiat pe locul al patrulea.

Sandra Izbașa a reușit cel mai bun exercițiu din finala de la sol și a devenit campioană europeană cu nota 14.500. Intrată penultima în concurs, Diana Chelaru a reușit să urce pe podium, fiind notată cu 14.475. România obține astfel prima dublă aur-argint la sol, după cea din 1987, de la Moscova.

4. Elizabeth Tweddle (Marea Britanie) – 14.300
5. Julie Croket (Belgia) – 14.275
6. Carlotta Ferlito (Italia) – 14.050
7. Anna Dementieva (Rusia) – 13.950
8. Tünde Csillag (Ungaria) – 13.150

Intrat al patrulea în com-

Franța are doi reprezentanți pe podium, **Bouhail** luând aurul, cu o medie de 16.362, iar **Ait Said** argintul, cu 16.262. Rusul **Golotsutskov** a fost notat cu 16.125 și a obținut medalia de bronz.

Rezultate (bărbați):

1. Thomas Bouhail (Franța) – Media: 16.362

Diana Chelaru
și Sandra Izbașa

7. Marek Lyszczyarz (Polonia) – 15.025
8. Igor Radivilov (Ucraina) – 14.662

Medaliile României la CE de Gimnastică 2011:

Flavius Koczi – aur la sol; argint la individual compus

Sandra Izbașa – aur la sărituri; aur la sol

Diana Chelaru – argint la sol

Amelia Racea – bronz la individual compus

Clasamentul final pe națiuni:

1. Rusia – 9 medalii (3 aur, 3 argint, 3 bronz)

2. România – 6 medalii (3 aur, 2 argint, 1 bronz)

3. Germania – 7 medalii (2 aur, 3 argint, 2 aur)

4. Franța – 3 medalii (1 aur, 2 argint)

5. Marea Britanie – 2 medalii (1 aur, 1 bronz)

6. Ungaria – 1 medalie (1 aur)

7. Olanda – 1 medalie (1 aur)

8. Israel – 1 medalie (1 argint)

9. Ucraina – 1 medalie (1 bronz)

10. Elveția – 1 medalie (1 bronz)

11. Armenia – 1 medalie (1 bronz)

12. Grecia – 1 medalie (1 bronz)

Sandra Izbașa

Podiumul de la sol a fost completat de rusoaica **Yulia Belokobylskaya**.

Rezultate (femei):

1. **Sandra Izbașa** (România) – 14.500

2. **Diana Chelaru** (România) – 14.475

3. **Yulia Belokobylskaya** (Rusia) – 14.450

petiție, **Flavius Koczi** a avut o primă săritură bună, fiind notat cu 16.375. Românul s-a dezechilibrat însă la aterizare, la cea de-a doua săritură, primind nota 15.325. Cu o medie de 15.850, Koczi a încheiat pe locul al patrulea la egalitate cu olandezul **Jeffrey Wammes**.

2. **Samir Ait Said** (Franța) – 16.262

3. **Anton Golotsutskov** (Rusia) – 16.125

4. **Flavius Koczi** (România) – 15.850

5. **Jeffrey Wammes** (Olanda) – 15.850

6. **Oleksandr Yakubovskiy** (Ucraina) – 15.137

Bute va boxa în România

Septuplul campion mondial la box la categoria supermijlocie, versiunea IBF, **Lucian Bute**, a anunțat vineri, într-o conferință de presă, că își va apăra titlul mondial într-un meci care se desfășura în România, în data de 9 iunie. Gălățeanul a adăugat că nu cunoaște încă numele viitorului său adversar, dar că nu îi este teamă să lupte cu nimeni.

„Vreau să mă revanșez față de suporterii români prin acest meci. Vreau să promovez România și să fac din acest meci un eveniment mondial. Mă bucur foarte mult că, în sfârșit, voi lupta în România. Țin să mulțumesc tuturor celor care s-au implicat. Sunt

foarte fericit și mândru că sunt român și pot boxa în fața românilor. Tot timpul în sufletul meu a rămas această speranță că voi lupta în România. Nu-mi rămâne decât să mă întorc

la Montreal și să fiu în cea mai bună formă. Nu îmi aleg eu adversarul, ci cei de la IBF împreună cu promotorul meu. Eu sunt dispus să mă bat cu oricine”, a declarat Bute.

Ultimele rezultate

Újbuda KFT–Jula VFC	0-1(8)
Baktalórántháza VSE–Leta I	1-1(12)
Gyomaendrőd FC–Micherechi SE	0-1(1)
Tótkomlói TC–Șercad KLE	1-2(11)
Jamina–Bichiș FC	1-1(3)
Tiszacsegei VSE–Leta II	1-2(12)
Nagyrábé PSK–Jaca SE	3-1(14)
Săcal SE–Biharnagybajomi SE	2-3(13)
Pocci KSE–Apateu SE	1-0(3-12)
Ciorvaș SK–Békésszentandrás	4-1(3)
Chitighaz SE–Okány KSK	4-1(2)
Vészto SE–Bătania TK	0-2(7)
Aletea LE–Újkigyós FC	2-1(4)

Următoarele meciuri de fotbal

16 aprilie, sâmbătă, ora 17.00:

Jula TFC–Szolnoki MÁV SC
Mezőberényi FC–Micherechi SE–
Bichiș FC–Tótkomlói SC
Șercad KLE–Gyomaendrőd SE
Dévaványai SE–Chitighaz SE
Bătania TK–Ciorvaș SK
Kaszaper FC–Crâstor SE
ora 16.00:
Leta I–Tuzser SE
Jaca SE–Săcal SE
Komádi SE–Pocci KSE
Biharkeresztes VSE–Apateu SE

17 aprilie, duminică, ora 16.00:

Leta II–Hajdúnánás GB FK
ora 17.00:
Leucușaz KSK–Aletea LE

TVR 1

Luni 18 aprilie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Regina Esther 9.00 Supermarket de divertisment 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Gala UNITER (I) 21.00 Gala UNITER (II) 22.00 Gala UNITER (III).

„Gala UNITER”

Marti 19 aprilie

6.00 Telegiurnal matinal 8.00 Serial. Regina Esther 9.00 Ne vedem la TVR 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Pro patria (R) 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Cu ochii n 4 21.00 Film. Bărbierul din Siberia.

Miercuri 20 aprilie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Regina Esther 9.00 Profesioniștii...cu Eugenia Vodă 10.00 Cine a scris Noul Testament? Documentar 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Mai aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Cu ochii n 4 21.10 Film. Vulcanul (I).

Joi 21 aprilie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Regina Esther 9.00 Garantat 100% 10.00 Documentar (R) 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Judecă tu! 21.10 Film. Vulcanul (II) 22.50 Serial. CSI-Crime și investigații.

Vineri 22 aprilie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Regina Esther 9.00 Pentru Lumina Lumii. Program de pricesne și cântece religioase 10.00 Cine a scris Noul Testament? Documentar 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telegiurnal 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 La vie en rose 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Viața fără Grace 21.40 Film. Taras Bulba 22.55 Film. Dispăruți .

Sâmbătă 23 aprilie

6.00 Omul și timpul. Documentar (R) 7.00 Semne 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 În așteptarea Lumii 9.00 Desene animate 9.35 Televiziunea copiilor 11.10 Film. Miss Daissy și șoferul ei 13.00 Telegiurnal 13.30 Desene animate 14.00 O dată n viață 16.00 Ne vedem la TVR 17.45 Telegiurnal 19.00 Telegiurnal 20.00 Secretele îngroapate ale Bibliei. Documentar 22.10 Slujba de înviere.

Duminică 24 aprilie

6.00 Desene animate 6.30 Universul credinței 7.30 Universul credinței 9.00 Ediție specială de Paște. 10.00 Tezaur folcloric. Hristos a înviat! 11.00 Împreună de Sfintele Paște 12.00 Fac ce-mi spune inima (I) Concert extraordinar Horia Brenciu și HB Orchestra 13.00 Telegiurnal 13.15 Fac ce-mi spune inima (II) 16.00 Supermarket de divertisment 19.00 Telegiurnal 20.00 O dată n viață 22.10 Film. Corbul. Mântuirea.

TVR 2

Luni 18 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa 14.30 Descurcă-te singur! (R) 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.35 Serial. Starhunter.

Marti 19 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.35 Serial. Starhunter.

Miercuri 20 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Face tot banii (R) 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.00 Frăția vinului 22.35 Serial. Starhunter.

Joi 21 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.00 Film scurt pe 2.

Vineri 22 aprilie

7.10 Tonomatul DP2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 14.30 Azi despre mâine. Documentar 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 18.00 Ora de business 19.10 Film. Sfântul Augustin 21.00 Ora de știri 22.00 Unora le place...cu Florian Lungu și Mike.

Florian Lungu la „Unora le place...”

Sâmbătă 23 aprilie

7.00 Arhitecturi. Documentar 8.00 Fii în formă! 9.30 Supraviețuitori în jungla urbană (R) 10.00 Liber pe contrasens 11.30 România delicioasă 12.00 Frăția vinului (R) 12.35 Atenție, se cântă! 14.10 Film. Paul VI, un papă în mijlocul furtunii 16.00 Telegiurnal 16.30 Cirque du Soleil: Ka Extreme 17.30 Pașaport de România 19.10 Film. Sfântul Augustin 21.00 Ora de știri 22.30 Slujba de înviere.

Duminică 24 aprilie

7.00 Pașaport de România (R) 8.10 Film. Heidi, fetița muntilor 10.00 Pescar hoinar 10.30 Magazin UEFA 11.00 Jamie Oliver: Călătorii culinare 11.45 Urbi et orbi pascale de la Vatican 12.45 Poate nu știați 13.00 Dobro urban. Ediție specială 14.10 Film. Paul VI, un papă în mijlocul furtunii 16.00 Telegiurnal 16.30 D'ale lu' Mitică 18.30 Top cut 19.00 Adio Jurnal 19.10 Film. Asterix și Obelix contra lui Cezar 21.00 Telegiurnal 21.30 Film. Casa Rusia.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

18 APRILIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

19 APRILIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

20 APRILIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

21 APRILIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Ilyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 APRILIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 APRILIE, SÂMBĂȚĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

24 APRILIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune specială de Paști (program religios ecumenic: interviu cu pr. Ionuț Teodor Negrău, paroh în Săcal, despre importanța sărbătorii pascale și convorbire cu presbiterul Ștefan Cioca despre rolul femeii în istoria învierii; interviu cu Gelu Stan, folclorist, realizator al emisiunilor folclorice la Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 20 aprilie 2011 (m1 ora 14.06)
Reluare: vineri, 22 aprilie 2011 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În Săptămâna Patimilor ne amintim de suferințele lui Iisus Hristos, suportate pentru mântuirea sufletelor noastre. Cu acest prilej vă călăuzim la una dintre cele mai frumoase mănăstiri din România, la Cozia. Ctitoria lui Mircea cel Bătrân a fost un important centru spiritual și cultural. În cei peste 600 de ani de la întemeiere, multe mii de călugări au viețuit și s-au format aici, unii ajungând ierarhi vestiți și cunoscuți oameni de cultură.
Realizator: Aurel Becan

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

ECRANUL NOSTRU pe Internet: www.mtv.hu

Pizzeria și Pub-ul „Casa Nostra” din Chitighaz, piața Principală (Fő tér) nr. 10

Deschis: de marți până duminică între orele 16.00–22.00. Luni închis.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Rusul și Mona Lișa

Un rus nou umblă prin Louvre. În dreptul Monei Lisa se oprește, se uită atent și întreabă pe ghid cât costă.

– Păi, nu e de vânzare...
– Hai mă, cât e? 10 milioane?
– Domnule, dar e inadmisibil, nici nu se pune problema.
– Hai, 30.
– Păi nu știu, nu țin de mine.
– Uite 50 de milioane pe loc, dă-o jos acum! Ghidul ia banii și scoate pictura din ramă. Rusul ia un marker și scrie într-un colț: „De la Vanea și Misha pentru Tolea”, apoi scoate telefonul și sună un prieten: „Auzi Misha, eu am luat felicitarea, tu iei cadoul”.

www.radio.hu

Ocupație specială la grădinița din Chitighaz

Joia trecută, pe 7 aprilie, conducătoarea *Florica Otlăcan* a inițiat o ocupație specială în grupa mare a grădiniței din Chitighaz, fiind invitate educatoare și învățătoare de la școala românească. Scopul activității a fost legat de trecerea de la grădiniță la școală. Directoarea școlii *Erica Borbély* și viitoarea învățătoare a celor din clasa întâi, *Gyöngyi Szucsán Kovalcsik*, a evaluat cunoștințele de limba română dobândite de către copii la grădiniță. La sfârșitul ocupației, directoarea grădiniței a concluzionat: „Ne aflăm într-o situație foarte dificilă

în ceea ce privește predarea limbii române. Copiii învață limba română pe baza celor auzite, învățate la grădiniță. Din păcate, în familie nu se mai practică limba, părinții acasă nu vorbesc limba română. Cu ajutorul materialului demonstrativ învățăm cuvinte, facem multe exerciții și încercăm să le predăm cunoștințele generale, ca apoi la școală să facă față cerințelor. Astăzi în cadrul orelor de gimnastică, desen și matematică le-am dat explicații numai în limba română. Am observat că toți copiii au înțeles cele spuse.”

La ocupație au mai asistat educatoarele *Agneta Mocan*, *Valeria Cervenková*, *Adriana Zahoran*, *Eva Balogh Mihut*, *Maria Nedra* și *Maria Rubás*.

Grădinița românească din Chitighaz funcționează în două clădiri, cu un efectiv de 125 de copii. Din cei 33 de copilași din grupa mare a grădiniței, 19 sunt înscriși la școala generală românească din loc, 11 la cea maghiară, trei vor învăța la școlile din *Jula* și *Aletea*. Pentru următorul an de învățământ, la grădinița din Chitighaz s-au înscris 30 de copii.

Ana Cioca

